

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Cestička pre cyklistov a chodník ul. Saleziánska, PD

Sadové úpravy

Realizačný projekt

OBSAH

1. Identifikačné údaje objektu	2
1.1 Stavba:	2
1.2 Stavebník:	2
1.3 Projektant	2
1.4 Uvažovaný správca časti stavby:	2
2. Popis funkčného a technického riešenia	2
2.1 Základné údaje	2
2.2 Stručný popis riešenia sadových úprav	3
3. Výruby	3
4. Sadové úpravy	3
4.1 Návrh druhového zloženia	3
4.2 Sadové úpravy	4
4.3 Presadba stromov	6
4.4 Ošetrovanie	7
5. Údaje o osobitných opatreniach	7
5.1 Bezpečnostné predpisy počas výstavby	7
5.2 Dôležité telefónne čísla	9
6. Záver	9

1. Identifikačné údaje objektu

1.1 Stavba:

Názov stavby: Cestička pre cyklistov a chodník ul. Saleziánska, PD
Časť stavby: Sadové úpravy
Miesto: Mesto Trnava, Saleziánska ul., intravilán
Katastrálne územie: Trnava
Druh stavby: rekonštrukcia

1.2 Stavebník:

Názov stavebníka: Mesto Trnava
Hlavná 1
917 71 Trnava

1.3 Projektant

Spoločnosť: DAQE Slovakia s.r.o.
Univerzitná 8498/25
010 08 Žilina

Zodpovedný projektant: Ing. Juraj Zvädělík

1.4 Uvažovaný správca časti stavby:

Správca: Mesto Trnava
Hlavná 1
917 71 Trnava

2. POPIS FUNKČNÉHO A TECHNICKÉHO RIEŠENIA

2.1 Základné údaje

Predmetom navrhovanej stavby je dobudovanie cyklistického chodníka, chodníka pre peších a autobusových zastávok na Saleziánskej ulici v úseku medzi Špačinskou cestou a Veternou ulicou. Jedná sa o dvojpruhovú, obojsmernú komunikáciu funkčnej triedy C3, kategórie MO 7,0/30.

Požiadavkou investora bolo navrhnuť pred bytovým domom po ľavej strane komunikácie trasu cyklistického chodníka a súčasne posunúť chodník pre peších k obytnému domu. Súčasťou je vybudovanie aj autobusových zastávok.

Sadové úpravy navrhnuť tak aby vznikla nová vodiaca zeleň – stromoradie pozdĺž chodníka pre peších a cyklistickej cestičky v závislosti na priestorové možnosti danej lokality. Súčasťou objektu je aj ozelenenie nových ostrovčekov, ktoré vzniknú pri parkovacích plochách a pri autobusových zastávkach.

2.2 Stručný popis riešenia sadových úprav

Návrh projektovej dokumentácie na realizáciu stavby rieši sadovnícku úpravu Saleziánskej ulice v Trnave. Jedná sa o zeleň pozdĺž návrhu vybudovania cyklistickej cestičky a chodníka pre peších – rekonštrukcia. Týmto zásahom do zelených plôch vznikla požiadavka investora na výsadbu náhradnej výsadby, ktorá bude umiestnená pozdĺž cyklistickej cestičky a chodníka pre peších pri obytných súboroch hlavne v priestore medzi chodníkom a panelovými domami. Súčasťou je aj rekonštrukcia jestvujúcich trávnikov – vyrovnanie plôch a výsadba nových stromov a trvaliek (okrasných tráv).

Sadovnícke úpravy pozostávajú z vyrovnanie jestvujúcich plôch, doplnenie substrátov do zelených ostrovčekov a vybúraných chodníkov, mulčovacích materiálov, výsadby okrasných tráv a stromov. Trávnik bude založený na plochách vykreslených vo výkresovej prílohe v celkovej výmere 579,8 m² a plochy okrasných tráv o výmere 66 m².

Hneď na začiatku je dôležité upozorniť realizátora sadovníckych úprav, že na plochách, ktoré sú určené pre výsadbu drevín, sa nachádzajú podzemné vedenia inžinierskych sietí (plyn, voda, kanalizácia, telefón a elektrina), to znamená že je potrebné pred začatím výkopových prác zabezpečiť ich vytýčenie, aby nedošlo k ich poškodeniu, prípadne k výsadbe stromov v ochranných pásmach sietí. V prípade, že dreviny budú musieť byť vysadené v ochrannom pásme podzemných sietí, použije sa protikoreňová clona – textília po celej dĺžke úpravy (stromoradie). Protikoreňová textília bude umiestnená aj medzi siete a koreňové baly na ploche medzi štítmí obytných budov – siete kanalizácie, vodovodu, plynovodu a telekomunikačný kábel (dĺžka 50 m), jedná sa o stromy druhu *Celtis australis* (brestovec).

V situácii výsadiieb stromov nie sú vytýčené jednotlivé výsadbové miesta pre stromy, nakoľko sa tu vyskytujú podzemné vedenia sietí. Po ich vytýčení a usmernení správcami týchto sietí je potrebné upraviť miesto výsadby aby nedošlo k poškodeniu vedenia.

3. VÝRUBY

Súčasťou sadových úprav je aj samostatná príloha inventarizácie drevín, ktoré rastú v trase plánovaného nového záberu komunikácií pre peších a cyklistov. Inventarizované boli všetky dreviny rastúce pozdĺž existujúceho chodníka pre peších a navrhnuté na výrub boli len tie, ktoré sú v zábere stavby. Ostatné dreviny budú ponechané na dožitie, t.z. bude sa jednať o dočasnú zeleň, ktorá bude postupne odstraňovaná keď jej funkciu preberie náhradná výsadba, ktorá tu bude realizovaná.

Návrh výrubov uvažuje aj s okamžitým odstránením dvoch exemplárov druhu *Salix matsudana Tortuosa* (vĺba) z bezpečnostných dôvodov – rozlomenie vo vidlici a hubové ochorenie. Obe dreviny rastú pri chodníku pre peších a prípadné zrútenie by mohlo mať dôsledky na zdraví chodcov.

4. SADOVÉ ÚPRAVY

4.1 Návrh druhového zloženia

Na sadové úpravy sa používajú škôlkárske výpestky I. triedy akosti t. j. musia byť zdravé, bez chorôb a škodcov ich habitus (vzrast a vzhľad), musí zodpovedať znakom daného druhu (kultivaru), musí byť bez deformácií a znakov poškodenia teplom, suchom, zimou, vetrom, zlým zaobchádzaním pri vyzdvíhovaní a preprave, bez mechanického poškodenia, s nesúdržným balom alebo nádobou.

V sadovníckych úpravách budú vysadené nasledujúce druhy a počty drevín a okrasných tráv v navrhovaných výsadbových sponoch.

16 ks *Celtis australis* (brestovec južný)
28 ks *Ginkgo biloba* Marieken (ginko dvojľaločné)

Veľkosť stromov bude spĺňať parametre vzrastlých drevín (predpestované) **s obvodom kmeňa 21/25 cm, so založenou korunkou vo výške 2,70 m**. Stromy budú s predpísanou podchodnou výškou, predpestované v špecializovanej škôlke, minimálne tri krát presádzané, transportované a vysádzané so spevneným koreňovým balom. Koruna stromov druhu *Celtis* sp. (brestovec) musí byť pravidelná, prirodzene stavaná, odpovedajúca priemeru kmeňa, s terminálom v predĺžení osi kmeňa. Koruna stromov druhu *Ginkgo* sp. (ginko) musí byť pravidelná, prirodzene stavaná, zodpovedajúca priemeru kmeňa, v mieste navrubľovania bez patologických zmien. Kmeň rovný, bez poškodenia kôry. Koreňový systém dostatočne hustý s koreňmi typickými pre daný druh. Koreňový bal zodpovedajúci veľkosti rastliny, husto a dobre prekorený. Pred výsadbou stromov bude dodávka drevín odsúhlasená a to najmä čo sa týka kvality a požadovaných parametrov stromov. Všetky stromy musia byť rovnako zabezpečené a musia mať korunku nasadenú v rovnakej výške.

Na plochách, ktoré vzniknú vybudovaním ostrovčekov medzi cestou a chodníkmi bude založený trávnik a v menších budú vysadené okrasné travy.

Výsadbové spony pre jednotlivé druhy tráv, kontajnerované – celkovo 419 ks (66 m²):

97 ks *Festuca mairei* 7 ks/m²
63 ks *Miscanthus sinensis* Kleine Silberspinne 4 ks/m²
259 ks *Panicum virgatum* Northwind 7 ks/m²

4.2 Sadové úpravy

Výsadby budú urobené v riadnom agrotechnickom termíne, ktorý je nasledovný. Aby boli využité dve zrážkové obdobia jeseň a jar, projektant odporúča aby sa výsadba zrealizovala v jesennom období v mesiacoch september až november (do nástupu mrazov), v prípade, že bude nutné výsadby robiť na jar tak v mesiacoch marec až apríl. To isté platí aj pre zakladanie trávnikov – pred nástupom mrazov musí byť trávnik vyrastený a 1 x pokosený.

Pred vlastnou výsadbou budú na plochy, ktoré sú určené pre výsadbu, navezené substráty, platí to pre všetky plochy, ktoré budú dotknuté výstavbou, okolo obrubníkov chodníka pre peších bude upravovaný pás trávniku o šírke 1,0 m po celej jeho dĺžke a všetky ostrovčeky.

Pôvodná zemina (odstraňovaná do hĺbky 20 cm) – na plochách, kde bude zakladaný nový trávnik, bude navezená do spodných vrstiev plôch, kde budú vybúrané chodníky, parkoviská a vozovka. Na týchto plochách bude na ňu navezená vrstva záhradníckej zeminy o hrúbke vrstvy 30 cm. Hrúbka vrstvy 20 cm bude navezená len na plochách, kde sa v súčasnej dobe nachádzajú trávniky. Všetky navážky budú ukončené 4 cm od vrchného okraja obrubníka.

Plochy ostrovčekov, v ktorých budú vysádzané okrasné travy v časti stavby Komunikácia a spevnené plochy pripravené tak, že budú odstránené vrstvy ho hĺbky 30 cm, obrubníky budú osadené tak, že podkladný betón bude lícovať obrubník – nebude zasahovať do jamy a zmenšovať priestor určený na výsadbu rastlín. Do takto pripravených priestorov bude nasýpaný substrát v zložení 40% záhradnícka zemina a 60% štrkopieskový substrát frakcia 0/16 mm, navážka bude ukončená 5 cm od okraja obrubníka (následne sa namulčuje štrkom frakcie 16/32 mm).

Na sadovnícky upravované plochy sa navezie a rozprestrie substrát v celkovom množstve: trávniky 251,3 m² – výpočet: 251,4 m² x 0,20 m x 1,4 = 70,39 m³

trávniky v ostrovčekoch a na vybúraných plochách chodníkov $328,5 \text{ m}^2$ – výpočet $328,5 \text{ m}^2 \times 0,30 \text{ m} \times 1,4 = 137,97 \text{ m}^3$

ostrovčeky (okrasné trávy) 66 m^2 – výpočet $66 \text{ m}^2 \times 0,30 \text{ m} \times 1,4 = 27,72 \text{ m}^3$

- index 1,4 je na uľahnutie nasypanej zeminy. Navezený substrát nezhutňovať strojovo, nakoľko by nebolo do takto zhutnenej pôdy možné vysadiť trvalky.

Plochy po navezení zeminy, ktoré sú určené na založenie trávnik – celková výmera $579,8 \text{ m}^2$ budú ošetrované neselektívnym herbicídum v dávke podľa pokynu výrobcu. Po postreku je potrebné plochu ponechať cca 3 týždne bez zásahov a nechať pôsobiť chemickú látku na buriny, po úhyne sa odumreté zvyšky rastlín mechanicky odstrániť a odveziť na skládku zhotoviteľa. V prípade, že sa na ploche nachádzajú agresívne buriny ako pýr plazivý (*Elytrigia repens*) je potrebné urobiť postrek 2x – druhý postrek je nutné vopred dohodnúť s obstarávateľom objektu.

Následne po odstránení uhynutých porastov bude plocha obrobená kultivátorom, odstrániť sa korene a kamene, plocha sa vyrovna hrabaním a do takto pripravenej pôdy sa najskôr vysadia stromy a následne sa založí trávnik. Pred obrobením pôdy kultivátorom sa celá plocha prihnojí záhradníckou zeminou v dávke 5 l/m^2 a anorganickým hnojivom NPK v dávke $0,03 \text{ kg/m}^2$. Hnojivá budú dôkladne premiešané s pôdou.

Po jemnej modelácii terénu sa pristúpi k výsadbe drevín na miestach, ktoré sú orientačne vyznačené vo výsadbovom pláne. Stromy budú vysadené v trávnatých plochách alebo v plochách s navážkou štrkového substrátu s výsadbou okrasných tráv – stromy, kry budú vysadené pozdĺž oplotenia stojísk kontajnerov. Výsadbové miesta stromov pozdĺž chodníka pre peších budú vysadené približne 1 m od obrubníka a v spone 4 – 5 m od seba (stromoradie). V ostrovčekoch musia byť výsadbové miesta stromov umiestnené tak aby boli v dostatočnej vzdialenosti od podzemných sietí.

Dosadba stromov (5 ks) na trávinatej ploche medzi blokmi domov (za existujúcou výsadbou javorov) bude urobená rovnakou technológiou ako stromy v stromoradií, len s tým rozdielom, že budú od seba vzdialené 6 – 7 m.

Stromy budú vysádzané do zatrávnených plôch do jamiek o objeme do $1,5 \text{ m}^3$ s 50% výmenou pôdy. Okrasné trávy v spone premennom – určené množstvá do 1 m^2 , uvedené vyššie do jamiek objemu do $0,01 \text{ m}^3$ bez výmeny pôdy.

Stromy budú vysádzané do jam o objeme $1,5 \text{ m}^3$, do jamiek bude pri výsadbe pridaný stromový substrát v množstve 30 l/strom, pridané tabletované anorganické zásobné hnojivo v dávke 4 ks/strom. Pre zlepšenie zásobovania substrátu vodou sa odporúča použiť pôdny vlahový kondicionér na zadržiavanie vlhkosti obsahujúci zeolit v dávke 100 g/rastlina. Okraje jamy musia byť rozryté. Po uložení stromu do výsadbovej jamy sa pristúpi ku kotveniu stromu. Jednotlivé stromy budú kotvené o kolovú konštrukciu z 3 kolov, dĺžky 3,5 m a priemere 8 cm, koly budú z ihličnatého dreva a ošetrované voči hubám (namorené). Koly budú vo vrchnej časti spojené drevenou latou dĺžky 1,0 m a taktiež budú namorené a zhotovené z ihličnatého dreva.

Stromy budú ku konštrukcii vyviazané pomocou úväzku z nenasiakavého materiálu dĺžky 3,5 m/strom, v mieste vyviazania bude kmeň stromu chránený tkaninou – juta, vo dvoch vrstvách v množstve $0,5 \text{ m}^2$ /strom. Na zálievku bude slúžiť flexibilná perforovaná rúrka o dĺžke 1,5 m, ktorá bude uložená okolo balu stromu a vyvedená nad povrch, otvor bude uzatvorený zátkou aby nedochádzalo k vysušovaniu balu. Po výsadbe sa vytvorí dostatočne veľká zálievková misa, ktorá sa bude udržiavať v bezburinnom stave.

V ostrovčekoch je potrebné vo výsadbovej jame pre stromy odstrániť všetky podkladné vrstvy – stavebný materiál a pod. Jama musí byť prepojená s rastlým terénom a zasypaná vhodnou zeminou.

Pri výsadbe stromov kde by mohlo potenciálne dôjsť k poškodeniu podzemných inžinierskych sietí, spevnených plôch alebo k iným škodám spôsobeným koreňmi je možné použiť netkanú protikoreňovú textíliu so špeciálnou povrchovou úpravou proti prerastaniu koreňov do trasy podzemných inžinierskych sietí. Je to potrebné hlavne pri stromoch vysadených v stromoradií pozdĺž chodníka pre peších, nakoľko je tu vedenie kanalizácie a vodovodu. Protikoreňovú textíliu uložiť po oboch stranách výsadbových miest. V ostrovčekoch je potrebné taktiež umiestniť textíliu po všetkých stranách výsadbových jam nakoľko sú tu vedenia

inžinierskych sietí.

Okrasné trávy v ostrovčekoch budú namulčované vymývaným štrkom v hrúbke vrstvy 4 cm frakcie 16/32 mm, bez použitia mulčovacej plachty.

Po ukončení výsadiieb drevín sa pristúpi k založeniu trávniku na plochách vyznačených v situácii (celková plocha 579,8 m²) – ostrovčeky medzi chodníkom a cestou, pás pozdĺž novovybudovaného chodníka pre peších a plocha na Špačinskej ceste. Založenie trávnikov bude zrealizované parkovou trávou zmesou, v ktorej budú prevládať výbežkaté druhy tráv (kostrava červená výbežkatá a lipnica lúčna - 50%), mätonoh trváci bude v zmesi obsiahnutý v maximálnej miere 10%.

Pred výsevom sa celá plocha určená k založeniu trávniku skyprí - pôdny prísušok. Trávnik bude vysiaty rovnomerne ručne trávou zmesou 0,04 kg/m². Následne sa semeno zaseká hrabľami do pôdy a zavalcuje sa.

Zvýšenú starostlivosť o vysadenú vegetáciu je potrebné venovať najmä v prvých dvoch rokoch po výsadbe. Údržba v nasledujúcich rokoch zahŕňa opätovné odburiňovanie (začiatkom jari) rôznymi kombináciami herbicídov, jesenný výchovný rez korún listnatých stromov, mulčovanie (v zimnom období), hnojenie (jar, jeseň), odstraňovanie odumretých, polámaných a namrznutých drevín a kosenie trávniku.

Sadové úpravy sú neoddeliteľnou súčasťou stavby a budú dokončené a odovzdané spolu s objektmi. Založenie sadových úprav musí byť realizované odbornou záhradníckou firmou a musí byť v súlade s platnými normami STN.

Aby mohol projektant vykonávať autorský dozor pri realizácii, je potrebné, aby mu termín zahájenia prác investor oznámil.

Všetky zmeny treba s projektantom vopred odsúhlasiť.

4.3 Presadba stromov

Nakoľko pri žiadosti o povolenie k výrubu na ulici Saleziánskej bolo zamietnuté rozhodnutím Obce Zavar pod číslom OSaŽP/524-3440/2017/Gká zo dňa 06.02.2017, vyrúbať 3 ks *Tilia cordata* (lipa malolistá), inventarizované pod číslami a s obvody kmeňov - 1. – o 52 cm, 2. – o 54 cm a 3. – o 55 cm, rastúce na parcele číslo 5309/2. Zástupca zaviazal žiadateľa odborne stromy presadiť a zabezpečiť ich následnú údržbu. Stromy budú presadené v rámci parcely č. 5309/2, jedná sa o plochu medzi panelovými domami.

Pred začatím presadiieb je nutné vytýčiť v teréne všetky inžinierske siete ich správcami, zabezpečiť obstarávateľ stavby. To znamená, že to platí aj v miestach kde bude urobená výsadba presádzaných stromov. V situácii sadových úprav sú dreviny vyznačené približne nakoľko je ich potrebné upraviť podľa vytýčených inžinierskych sietí, medzi siete a koreňový bal je navrhnuté umiestniť protikoreňovú textíliu – protikoreňová clona (dĺžka 20 m).

Dreviny budú vyzdvihnuté (vykopané) s dostatočne veľkým koreňovým balom, ktorý musí byť pri prevoze chránený pred poškodením a rozpadnutím, najlepší spôsob bude presadzovacím strojom aby nebolo nutné zabezpečiť bal pred rozpadnutím. V prípade, že to nebude možné (využitie presadzovacieho stroja), je potrebné chrániť bal pred rozpadnutím drôtenou sieťou a jutou. Pred vyzdvihnutím je potrebné obaliť kmeň a spodné konáre jutou aby nedošlo pri manipulácii k ich poškodeniu. Prípadné poškodenia je potrebné okamžite odborne ošetriť. Po prevoze na miesto, ktoré určí zástupca stavebníka budú vysadené do vopred pripravenej výsadbovej jamy, ktorá bude naplnená zmesou vody a rašelinového substrátu do výšky 1/3 jamy. Stromy budú vysádzané do jam o objeme najmenej 3,0 m³, do jamiek v spodnej časti bude pri výsadbe pridaný stromový substrát v množstve 50 l/strom, pridané tabletované anorganické

zásobné hnojivo v dávke 4 ks/strom. Pre zlepšenie zásobovania substrátu vodou sa odporúča použiť pôdny kondicionér na zadržiavanie vlhkosti obsahujúci zeolit napr. Terracotem, prípadne Zeofert v dávke 200 g/strom, alebo ich alternatíva. Okraje jamy musia byť rozryté. Po uložení stromu do výsadbovej jamy sa pristúpi ku kotveniu stromu. Jednotlivé stromy budú kotvené o kolovú konštrukciu z 3 ks kolov, dĺžky 3,5 m a priemeru 10 cm, koly budú z ihličnatého dreva a ošetrované voči hubám (namorené). Koly budú vo vrchnej časti spojené drevenou latou (poleným kolom) dĺžky 1,5 m a taktiež budú namorené a zhotovené z ihličnatého dreva.

Stromy budú ku konštrukcii vyviazané pomocou úväzku z nenasiakavého materiálu dĺžky 4 m/strom, kmeň stromu bude chránený tkaninou – juta, vo dvoch vrstvách v množstve 4 m²/strom. Na zálievku bude slúžiť flexibilná perforovaná rúrka o dĺžke 2,5 m, ktorá bude uložená okolo balu stromu a vyvedená nad povrch, otvor bude uzatvorený zátkou aby nedochádzalo k vysušovaniu balu. Po výsadbe sa vytvorí dostatočne veľká zálievková misa, ktorá sa bude udržiavať v bezburinnom stave. Po výsadbe a ukotvení sa odborne zostrihne koruna stromov. Následné ošetrovanie musí byť intenzívne, t.j. musí byť zabezpečená pravidelná zálievka, aby nedochádzalo k presychaniu koreňového balu, čo by malo za následok uhynutie presádzaných drevín, pri zálievke je potrebné aj vlhčenie obalového materiálu na kmeni a konároch.

4.4 Ošetrovanie

Následné ošetrovanie nie je navrhované, nakoľko si ho bude zabezpečovať ihneď po preberacom konaní obstarávateľ (správca stavby) a bude pozostávať z odborného ošetrovania vysadených drevín, z odburinenia plochy, obkosenia okolo stromov a krov – 2x ročne, potom zastrihnutie uschnutých, omrznutých konárikov alebo inak poškodených, odstraňovanie kmeňového obrastu stromov, prípadný výchovný rez vysadených drevín a prípadný postrek proti škodcom a hubám. Záhony s vysadenými okrasnými trávami budú pravidelne kontrolované a odburiňované – 2x ročne, v predjarí období odstránené suché nadzemné časti rastlín, zrezané okrasné trávy. Ošetrovanie trávnikov bude pozostávať z kosenia najmenej 10x ročne, odstraňovania širokolistých a invázných burín a prihnojenie organickým a anorganickým hnojivom 2x ročne.

Zalievanie stromov bude realizované v dávke na strom 50 l vody, ker 15 l – min 20 x za sezónu.

5. ÚDAJE O OSOBITNÝCH OPATRENIACH

5.1 Bezpečnostné predpisy počas výstavby

Počas stavebných prác je vybraný dodávateľ resp. zúčastnení dodávateľa povinní rešpektovať a dodržiavať všetky bezpečnostné predpisy, technické normy, vyhlášky, zákony a Nariadenia vlády SR vydaných na zaistenie BOZP a technických zariadení platných v čase realizácie predmetnej stavby pri všetkých vykonávaných činnostiach.

Riadiť sa Zákomom 124/2006 Z. z. O bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláškou **147/2013** Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.

Počas stavebných prác je vybraný dodávateľ resp. zúčastnení dodávateľa povinní rešpektovať a dodržiavať i podmienky obsiahnuté v Zákone NR SR č.126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve

a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v Nariadení vlády SR č. 387/2006 Z. z., v súvislosti s uplatnením STN ISO 3864-2 (Bezpečnostné farby a bezpečnostné značky) a v Nariadení vlády SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami a č.596/2002 Z. z. - Úplné znenie zákona NR SR o ochrane zdravia ľudí č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí (čiastka 229/2002).

Počas stavebných prác je ďalej potrebné dodržiavať podmienky vyplývajúce z Nariadenia vlády SR č. 396/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Súčasťou PD je aj Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, v zmysle Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z.

Upozorňujeme, že na projektovú dokumentáciu platí vyhláška ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami.

Zhotoviteľ stavebných prác je zodpovedný a povinný za správne a sústavné zisťovanie nebezpečenstiev a ohrození, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých pracovných činnostiach a okamžité prijatie adekvátnych opatrení (technických, organizačných, OOPP) na zaistenie BOZP.

Pri všetkých inžinierskych sieťach (v energetike, plynárstve, telekomunikáciách,...) sa musia práce vykonávať tak, aby boli dodržané príslušné ochranné pásma. Pri prácach v ochrannom pásme sa musia dodržiavať príslušné predpisy a podmienky správcov, resp. si vyžiadať dozor počas výstavby.

Vstup na stavenisko budú mať len vozidlá a mechanizmy zhotoviteľa riadne označené s povolením vstupu.

To isté bude platiť aj pre pohyb osôb po stavenisku resp. v obvode stavby. Hranice staveniska musia byť viditeľne označené.

Pred začiatkom prác na realizácii časti stavby musia byť všetci pracovníci poučení o ochrane zdravia a bezpečnosti práce na stavenisku.

Mimoriadnu pozornosť je potrebné venovať všetkým prácam v blízkosti inžinierskych sietí a tým predísť ich poškodeniu, resp. ublíženiu pracovníkov na zdraví. Všetky prekážky treba označiť, za zníženej viditeľnosti osvetliť.

- pred zahájením zemných prác je nutné zrealizovať a vyznačiť vytýčenie všetkých jestvujúcich podzemných I.S. i dočasných
- pri výkopoch v miestach, kde sa nachádzajú podzemné siete alebo kde možno očakávať podzemné vedenia bude postupované podľa osobitných predpisov
- strojmi možno hĺbiť výkopy do vzdialenosti 1,00 m od vyznačenej polohy vedenia, pokiaľ to predpisy umožňujú
- výkopy zabezpečiť proti pádu osôb (zakryť, ohradiť, zneprístupniť) a zriadiť prechody min. 0,75 resp. 1,50 m široké
- stabilitu stien výkopov (pokiaľ nestanoví zodpovedný projektant ináč) zabezpečiť primeraným pažením od hĺbky 1,30 m, v zastavanom území resp. od 1,50 m v nezastavanom
- stabilita stien výkopov sa riadi osobitným predpisom
- pred vstupom pracovníkov do výkopu musí zodpovedný pracovník skontrolovať stabilitu stien, vrúbenie, pevnosť prístupových rebríkov, plošín atď.
- prisypanie zeminy mechanizmami sa riadi osobitnými technologickými predpismi
- na nasadené automobily stavby sa výkopok môže nakladať iba cez ich zadnú alebo bočnú stranu
- pojazdy nasadených rýpadiel na stavenisku, vo svahoch je zakázaný dtto pojazd bližšie ako 2,00 m pri svahoch výkopov alebo zárezov
- montážne práce sa riadia samostatnými, vopred vypracovanými technologickými postupmi
- pracovníci vykonávajúci práce vo výške resp. nad voľnou hĺbkou musia byť zabezpečený kolektívnym alebo osobným zabezpečením

- práce nad sebou realizovať v zmysle osobitného technologického postupu
- vstup pracovníkov do ohrozeného priestoru, pri prenášaní bremien je zakázaný
- pre využívanie stavebných strojov na stavenisku platia osobitné predpisy a stavebno-technologické postupy, obsluha dtto
- údržba nasadených strojov bude vykonávaná v zmysle pokynov výrobcu strojov a osobitných predpisov (smerové a periodické technické kontroly, bežné a generálne opravy)

Všetky bezpečnostné predpisy, pokyny pri výstavbe a zákonné normy a zákony sú obsahom súhrnnej technickej správy. Dodávateľ sadových úprav je povinný sa s nimi oboznámiť a preškoliť svojich zamestnancov.

5.2 Dôležité telefónne čísla

Jedná sa o oboznamujúcu povinnosť stavebného dozoru (resp. povereného pracovníka stavby), viažuca sa k pracovníkom zúčastneným na výstavbe t.j. zabezpečenie ich informovanosti o bezpečnostných, prevádzkových a protipožiarnych pravidlách platných na zriadenom stavenisku počas prác, včítane znalosti základných telefónnych čísiel.

a, Tiesňové volania :

Požiarna ochrana: 112
Záchranná služba: 112
Polícia: 112
Mestská polícia: 159

b, Poruchové volania :

Elektro: 0800 159 000
Plynárne: 0850 111 727
Vodárne: 0850 111 234

6. ZÁVER

Pred vlastnou výsadbou realizátor stavby zvolá rokovanie, na ktoré pozve zástupcu obstarávateľa stavby Mesto Trnava a projektanta. Na rokovaní sa prerokuje technológia výsadby, kvalita rastlinného materiálu a upresnia sa miesta určené pre výsadbu a presadbu zelene, prípadne sa odsúhlasia zmeny v spôsobe výsadby alebo sortimente navrhovaných drevín a okrasných tráv.

Všetky nejasnosti v projektovej dokumentácii ako aj možné zmeny v návrhu je potrebné prekonzultovať s autorom projektu. Tento návrh je podľa zákona o autorských právach výhradným duševným vlastníctvom autorov a smie byť použitý iba so súhlasom autora.

marec 2017

Vypracoval : Ing. Juraj Zvädělík